

GAUTA	
ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS	
MERAS	
20. <i>11</i> m.	<i>birutei</i> mėn. <i>11</i> d.
Nr. <i>715-610-12.91</i>	

**LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS
ŠILALĖS FILIALO TARYBA**

J. Basanavičiaus g. 4-12, tel. Nr. 8 612 41883
Šilalė

gerb. V. Jasevičius

Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorei
Gerb. Birutei Kulnytei
Šilalės rajono merui
Gerb. Jonui Gudauskui

2012-06-15 Nr. 12-18

DĖL DALIOS GRINKEVIČIŪTĖS MUZIEJAUS LAUKUVOJE

LPKTS Šilalės filialo narių, vienas iš veiklos tikslų yra įamžinti Dalios Grinkevičiūtės atminimą. Nuoširdžiai padedant Šilalės rajono savivaldybei pirmieji darbai padaryti. Šilalės rajono savivaldybė įsigijo, savo nuosavybėn sodybą, kurioje iki mirties gyveno Dalia Grinkevičiūtė.

Mes turime unikalią galimybę šiame name įrengti Šilalės krašto tremties muziejų. Muziejaus ekspozicijos supažindintų lankytojus su Šilalės krašto gyventojų trėnimais, tremčių vietomis. Sodyba, kurioje gyveno Dalia Grinkevičiūtė iki nacionalizacijos priklausė tremtinių Milių šeimai. Manome, kad vienas ekspozicijos standas turėtų būti skirtas šiai šeimai.

Dalios Grinkevičiūtės atminimo įamžinimui turėtų būti skirti memorialiniai kambariai, kad lankytojai galėtų susipažinti su sąlygomis, kuriomis gyveno ir atsiminimus apie Lietuvių kančias prie Laptevų jūros rašė gydytoja Dalia. Net ir nesant muziejui Dalios Grinkevičiūtės bendramintės Aldonos Šulskytės iniciatyva daug ekskursijų atvykdavo į nuošalų Žemaitijos miestelį – Laukuvą.

Dalios Grinkevičiūtės atminimas privalo būti išsaugotas ateities kartoms, taip pat kaip ir mūsų tautos kančių keliai Sibiro platybėse.

Šiais metais minint Dalios Grinkevičiūtės gimimo 85-sios ir mirties 25-sios metinės yra puiki proga suvienyti visas jėgas ir padaryti, kad Šilalės krašto tremtinių ir Dalios Grinkevičiūtės atminimas būtų tinkamai įamžintas. Turime priminti jaunimui ir ateities kartoms, kad Dalia Grinkevičiūtė yra viena ryškiausių sovietmečio tremčių istorijos liudytoja. Jos kūryba ir veikla priminė ir supažindino pasaulį su Lietuvių tautos kančiomis ir išgyvenimais.

Mūsų krašto žmonių siekis yra išgirstas, tai supratome Dalios Grinkevičiūtės minėjimo metu, taip pat dalyvaujant muziejaus vizijų aptarime Laukuvoje.

Prašome Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorę, gerb. Birutę Kulnytę, Šilalės rajono merą, gerb. Joną Gudauską palaikyti mūsų idėją ir bendromis jėgomis siekti, kad Šilalės krašto tremties muziejus, su išplėsta memorialine Dalios Grinkevičiūtės ekspozicija galėtų priimti lankytojus.

Tikimės, kad minint kitas sukaktis sodelyje galėsime klausytis poezijos posmų, skaityti Dalios Grinkevičiūtės atsiminimus, priimti dailės plenero dalyvius.

Su pagarba,
LPKTS Šilalės filialo tarybos pirmininkė
LPKTS valdybos narė

Teresė Ūksienė
Loreta Kalnikaitė

ŠILALĖS RAJONO LAUKUVOS MIESTELIO BENDRUOMENĖ
LAUKUVOS ŠV.KRYŽIAUS ATRADIMO PARAPIJA

Šilalės rajono savivaldybės
Merui

REKOMENDACIJA
DĖL DALIOS GRINKEVIČIŪTĖS MUZIEJAUS

2012-06-18 Nr.11-443-(1.8)
Laukuva

Dalia Grinkevičiūtė Laukuvoje gyveno nuo 1974 metų iki 1987 metų. Jos bute Aldonos Šulskytės iniciatyva buvo įrengta memorialinė tremtinės, gydytojos, knygos „Lietuviai prie Laptevų jūros“ autorės ekspozicija: jos rankraščiai, nuotraukos, kasdieniame gyvenime naudoti daiktai. Manome, kad tikslinga yra Laukuvoje įkurti muziejų, kuriame bus eksponuojami likę autentiški jos daiktai, bei praplėsti ekspoziciją apie tremtį, įrengti patrauklią jaunimui edukacinę salę, kurioje galėtų vykti istorijos, lietuvių kalbos, pilietinio ugdymo užsiėmimai, keičiamos ekspozicijos, parodos.

Laukuvos seniūnijos seniūnas

Laukuvos miestelio bendruomenės pirmininkė

Laukuvos šv.Kryžiaus Atradimo parapijos klebonas

Virgilijus Ačas

Danutė Norbutienė

Kun. Virgilijus Pocius

VIEŠOJI ĮSTAIGA ŠILALĖS RAJONO LIGONINĖ

Viešoji įstaiga, Vytauto Didžiojo g. 19, 75132 Šilalė, tel. (8 449) 74 235, faks. (8 449) 74 160, el.p. silalesligonine@zebra.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 176628756

Šilalės rajono savivaldybės tarybai

2012-06-22 Nr.4-408

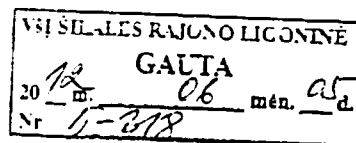
DĖL PROJEKTO ĮTRAUKIMO Į 2013-2015 METŲ VALSTYBĖS INVESTICIJŲ PROGRAMĄ

Prašome, kad į 2013-2015 metų Valstybės investicijų programą būtų įtrauktas VšĮ Šilalės rajono ligoninės projektas „Ligoninės patalpų remontas siekiant, kad patalpos atitiktų higienos normų reikalavimus“. Projekto vertė 890 tūkst. litų.

PRIDEDAMA. Ūkinės komercinės veiklos vykdymo sąlygų vertinimo pažymos kopija, 6 lapai.

Antanas Damulis

TAURAGĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS

(leidimus-higienos pasus išduodančios institucijos pavadinimas)

ŪKINĖS KOMERCINĖS VEIKLOS VYKDYMO SĄLYGŲ VERTINIMO PAŽYMA

2012m. gegužės 23 d. Nr. ŪKVP- 55

Šilalė

1. Duomenys apie pareiškėją:	
Juridinio asmens/filialo pavadinimas ir kodas / fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas)	VIEŠOJI ĮSTAIGA ŠILALĖS RAJONO LIGONINĖ <i>Įmonės kodas 176628756</i>
Paraiškos gauti leidimą-higienos pasą numeris	PLH- 72 , 2012-05-22
2. Ūkinės komercinės veiklos vieta:	
Ūkinės komercinės veiklos vykdymo vietos adresas <i>(miestas, rajonas, kaimas, gatvė, pastato, patalpų Nr.; tel., faks. numeriai, elektroninio pašto adresas)</i>	Vytauto Didžiojo g. 19 , Šilalė tel. 8 449 74235; 8 449 74160 silalesligonine@zebra.lt
Pastatai, patalpos, kuriuose numatoma vykdyti ar vykdoma ūkinė komercinė veikla, jų paskirtis <i>(pastatų ar patalpų kadastrinių matavimų bylos numeris, data, pastato ar patalpų indeksai)</i>	Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas 2010- 07- 09, registro Nr.95/ 29600. Pastatas- ligoninė, unikalus Nr.8797- 9001- 1018, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis- gydymo. Pažymėjimas plane 4D5p. Statybos pabaigos metai 1979m., rekonstravimo pabaigos metai 2003m. Ligoninė 5 aukštų su rūsiu. Bendras plotas 8161,29 kv.m.
Pagrindas naudotis pastatais, patalpomis, kuriuose numatoma vykdyti ar vykdoma ūkinė komercinė veikla <i>(dokumento pavadinimas, data, Nr.)</i>	Nuosavybės teisė- Šilalės rajono savivaldybė (111108131). priėmimo – perdavimo aktas pagal LRV 1995.09.20 nutarimą Nr.1251, 1997-11-25. Statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas 2006-12-28. Sudaryta panaudos sutartis, panaudos gavėjas: Viešoji įstaiga Šilalės rajono ligoninė (176628756), pastatas Nr.8797-90001-1018, aprašytas p.2.1. įregistravimo pagrindas: priėmimo- perdavimo aktas, 1997-11-04, įrašas galioja nuo 2010-07-09. Ligoninės patalpos dar išnuomos : VšĮ Šilalės PSPC- 650kv.m.; Klaipėdos teritorinei ligonių kasai- 12,75 kv.m.; UAB“Šilalės šeimos gydytojo praktika“- 161,83 kv.m. Archyvinės bylos Nr. 28387/ 572

KOPIJA TIKRA

3. Ūkinės komercinės veiklos sąlygų aprašymas

Teritorija, pastatai, patalpos ir kt., kuriuose numatoma vykdyti ar vykdoma ūkinė komercinė veikla

Ligoninės teritorija aptverta, poilsio zonoje pasodinti medžiai, yra pasivaikščiojimo takai, suoliukai, žolė nuolat pjaunama, prižiūrimi gėlynai. Ūkinėje zonoje – 3 garažai ir dirbtuvės, yra buitinių atliekų (konteinerių) aikštelė.

Ligoninės veikla vykdoma patalpose, kurių bendras plotas 7336, 71 kv.m. Lovų skaičius: 81. Dirbančio personalo: 145, iš jų gydytojų 39, slaugytojų 64, pagalbinių personalo 42.

Pirmame ligoninės aukšte: priėmimo- skubios pagalbos skyrius, ambulatorinis- konsultacinis skyrius, fizinės medicinos ir reabilitacijos kabinetai (3 masažo kab., ergoterapijos kab.), rentgenas, laboratorija, maisto sandėlis.

Antrame ligoninės aukšte: operacinė, dienos chirurgijos skyrius, bendrosios terapijos skyrius, kineziterapijos kabinetai.

Trečiame ligoninės aukšte: vaikų ligų skyrius, ankstyvosios vaikų korekcijos kabinetai, vaistinė, maisto blokas.

Ketvirtas ligoninės aukštas tuščias.

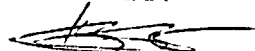
Penktas ligoninės aukštas: administracinės patalpos, palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius.

Rūsys: archyvas, dez. kamera, nešvarių ir švarių skalbinių patalpa, sterilizacinė, medicininių atliekų saugojimo patalpa, lavonų laikymo patalpa, pagalbinių personalo (elektriko, staliaus, santechniko) patalpos.

Izoliatoriai įrengti: 1a. priėmimo skyriuje- 1 palata, 2a. bendrosios terapijos skyriuje- 1 palata, 3a. vaikų ligų skyriuje- 2 palatos.

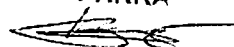
Ligoninės patalpų rekonstrukcijai- statybos leidimas išduotas 2008-08-12 Nr.8/ 08, galioja iki 2018-08-12 2008m. buvo atliktas paprastas remontas: palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje, sterilizacinėje, medicininių atliekų saugojimo patalpoje. Pradėtas projektas „Šilalės r. ligoninės pastatų energetinio ūkio modernizavimas“. 2009m. užbaigta pastato renovacija, buvo atliktas paprastas remontas: priėmimo –skubios pagalbos sk., dienos chirurgijos sk., bendrosios terapijos sk., operacinėje. 2010m. laiptinių ir holų remontas. 2011 m. buvo pradėti ir šiais metais baigti priėmimo- skubios pagalbos skyriaus, ambulatorinės reabilitacijos patalpų kapitalinis remontas (priėmimo-skubios pagalbos, ambulatorijos reabilitacijos pirmo aukšto dalyje pakeista dalies patalpų paskirtis) šiuo metu remontuojamas rentgeno kabinetas (numatoma statyti naują rentgeno aparatą Shimadzu „Rad speed MF“)

KOPIJA TIKRA

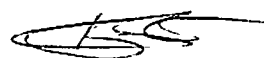
Inžinerinė įranga:			
	Aprašymas, būdas (tipas)	Veiksniai, galintys daryti įtaką visuomenės sveikatai	Pastabos
1. Vandens tiekimas	Centralizuotas	Karšto ir šalto vandens kokybė turi atitikti geriamojo vandens kokybės reikalavimus. Karšto vandens čiaupe temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 50 °C (matuojant temperatūrą po 1 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo), šalto – ne aukštesnė kaip 20 °C (matuojant temperatūrą po 2 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo).	-
2. Nuotekų šalinimas	Centralizuotas	-	-
3. Šildymas	Centralizuotas	-	-
4. Vėdinimas	Natūralus per atidaromus langus, yra ventiliacinės angos. Mechaninės ištraukiamosios-paduodamosios ventiliacijos nėra. Operacinėje tik kondicionierius, po operacijos yra galimybė atidarius langus patalpas išvėdinti	Operacinėse turi būti užtikrinamas teigiamas oro slėgis gretimų patalpų atžvilgiu bei oro kaitos kartotinumai ne mažesnis kaip 15 h ⁻¹ (šviežio oro srauto padavimo kartotinumai ne mažesnis kaip 3 h ⁻¹).	VšĮ Šilalės r. ligoninės raštas 2012-05-21 Nr.4-278
5. Apšvietimas	Natūralus apšvietimas yra pacientų priėmimo patalpose/ gydytojų kabinetuose bei palatose. Dirbtinis apšvietimas - išlydžio lempos.	-	-
6. Kita (nurodyti)	Skalbinių tvarkymo sutartis Nr. S 21-2012-a, 2012-03-21 sudaryta su UAB "Šiaulių skalbykla"	Skalbinių tvarkymo patalpos, zonos ir technologiniai įrenginiai turi būti išdėstyti taip, kad būtų išvengta švarių ir nešvarių skalbinių kryžminės taršos.	-
Pastatai, statiniai, patalpos, jų įrengimas:			
	Aprašymas, būdas (tipas)	Veiksniai, galintys daryti įtaką visuomenės sveikatai	Pastabos
1. Vidaus apdaila	Ligoninėje nefunkcionuoja 4 aukštas. Visuose aukštuose grindys padengtos PVC danga (tarketas, linoleumas), sienos išdažytos emulsiniais	-	-

KOPIJA TIKRA

	dažais. Palatose, procedūriniuose kabinetuose, virtuvėlėse apie praustuvių išklota plytelėmis, operacinėje, san mazguose – gindys ir sienos plytelėmis		
2. Naudojama technologinė įranga, jos priežiūra	Ligoninėje esantys medicinos prietaisai- sąrašas pateiktas kartu su paraiška, rašto Nr. 4-239, 2012-04-24	-	-
3. Atliekų tvarkymas	Medicininį atliekų sutartis šiuo metu sudarinėjama su AB "Investicija". Komunalinių atliekų tvarkymo sutartis Nr. J-452, 2010-09-15 sudaryta su UAB „Šilalės komunalinis ūkis“. Didžiųjų atliekų šalinimo sutartis Nr. DASA/Š-08/02(29), 2008-02-05 sudaryta su Tauragės regiono atliekų tvarkymo centru.	-	-
4. Kita (nurodyti)	<p>Žmonių palaikų vežimo transporto priemonių stovėjimo aikštelė nenumatyta, lavonai iš ligoninės palatų nuleidžiami ligonių liftu į rūšį, iš ten UAB „Gedmina“ atliekanti laidojimo - šarvojimo paslaugas pasiima ir vėl kelia lavoną ligonių liftu į pirmą aukštą ir per pagrindinį ligoninės įėjimą išneša į spec. mašiną.</p> <p>Ligoninės 2a Bendrosios terapijos ir dienos chirurgijos skyrius: Bendrosios terapijos skyriuje įrengta 11 palatų (6 keturvietės, 10 dvivietės, 1 intensyvios terapijos – 3 lovos, 1 izoliatorius, viso 37 lovos) Dienos chirurgijos skyriuje yra 4 palatos (2 dvivietės, 1 keturvietės ir 1 izoliatorius, viso 9 lovos)</p>	<p>Ligoninės sklype turi būti suprojektuotas atskiras įvažiavimas prie patologijos skyriaus (zonos / korpuso). Žmonių palaikų vežimo transporto priemonių stovėjimo aikštelės turi būti suprojektuotos taip, kad nesimatytų iš ligoninės palatų langų bei poilsio-rekreacinės zonos.</p> <p>Įstaigos skyriuose, kuriuose įrengtos palatos, tualetas pacientams turi būti įrengiamas prie palatų, 1 tualetas turi būti skirtas ne daugiau kaip 2 palatoms arba skyriuje įrengiami atskiri tualetai vyrams ir moterims, numatant ne mažiau kaip 1 unitazą ir 1 pisuarą 15 lovų (vyrų</p>	<p>VšĮ Šilalės r. ligoninės raštas 2012-05-21 Nr.4-278</p> <p>VšĮ Šilalės r. ligoninės raštas 2012-05-21 Nr.4-278</p>

KOPIJA TIKRA

	<p>Visam 2 aukštui yra 1 higienos kambarys- dušas, tualetai : 1 vyrų, 1 moterų, 1 personalo ir gydytojų kabinete yra įrengtas tualetas ir dušas.</p> <p>Ligoninės 3a Vaikų ligų skyrius: 18 lovų, berniukams ir mergaitėms atskiri tualetai, vonios kambarys, 2 izoliatoriai su šalia esančiu tualetu ir praustuve. Personalui skirtas san. mazgas ir dušas.</p> <p>Ligoninės 5a Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius: 21 lova, 1 paliatyvos pagalbos palata- 2 lovos . Skyriuje yra vonios, dušo, higienos priemonių patalpos, procedūrų kabinetas, budinčios slaugytojos kambarys, vyrų, moterų ir personalo atskiri tualetai.</p>	<p>tualetuose) ir ne mažiau kaip 1 unitazą 10 lovų (moterų tualetuose). Įstaigos skyriuose, kuriuose įrengtos palatos, dušas ar vonia pacientams turi būti įrengiami prie palatų, 1 dušas ar vonia turi būti skirtas ne daugiau kaip 2 palatoms arba skyriuje įrengiama bendra prausimosi patalpa, numatant ne mažiau kaip 1 dušą ar vonią 12 lovų.</p> <p>-</p> <p>-</p>	
--	---	---	--

Kitų visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimų įgyvendinimas:			
	Atitikties visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimams įvertinimas	Pastabos	
1. Darbuotojų sveikatos tikrinimas	Darbuotojai sveikatą patikrinę, yra 145 medicininės knygelės, forma Nr.048/a	-	-
2. Darbuotojų privalomasis pirmosios pagalbos mokymas ir (ar) privalomasis higienos įgūdžių mokymas	Medicininį atliekų tvarkymo pažymėjimai yra 56 medicinos darbuotojams. Priėmimo- skubios pagalbos skyriuje: 9 pažymėjimai pirmosios pagalbos mokymo ir higienos įgūdžių mokymo pažymėjimai- 8 medicinos darbuotojams	-	-

KOPIJA TIKRA

3. Savikontrolės sistemų įdiegimas	Vidaus auditas yra	-	-
4. Buitinės patalpos	Visuose ligoninės skyriuose yra personalo ir skyrių vedėjų bei gydytojų kabinetai, kuriuose yra galimybė persirengti, pailsėti	-	-
5. Kiti reikalavimai (nurodyti)	-	-	-
4. Su ūkinės komercinės veiklos sąlygomis susijusių veiksmų, galinčių daryti įtaką visuomenės sveikatai, įvertinimas			
Veiksniai, galintys daryti įtaką visuomenės sveikatai	Veiksnių aktualumas (taip/ne)	Teisės akto reikalavimas (nurodant teisės aktą)	Veiksnių įvertinimas (laboratorinių tyrimų/matavimų rezultatai, jei veiksnys neaktualus, pateikti motyvaciją)
1. Fizikiniai veiksniai:	-	-	-
2. Cheminiai veiksniai:	-	-	-
3. Biologiniai veiksniai:	-	-	-
4. Kiti veiksniai:	-	-	-
5. Išvada:			
<p><i>Viešosios įstaigos Šilalės rajono ligoninės vykdomos veiklos sąlygos atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo patvirtintos higienos normos HN 47: 2011 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ ir kitų visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.</i></p>			

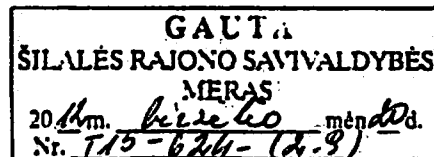
Šilalės skyriaus vedėja

[Handwritten signature]

Elvyra Daubarienė

LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Arsenalo g. 1 LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 262 7774, faks. (8 5) 261 1023, el. p. muziejus@lnm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190756849, PVM mok. kodas LT907568414

Šilalės rajono merui Jonui Gudauskui

2012-06-18 Nr. 222

DĖL DALIOS GRINKEVIČIŪTĖS ŠILALĖS KRAŠTO TREMTINIŲ MUZIEJAUS ĮSTEIGIMO GALIMYBIŲ

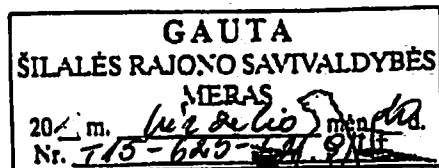
XX a. 8-9 deš. Laukuvoje gyveno viena ryškiausių Lietuvos disidentinio judėjimo asmenybių, unikalių atsiminimų apie tremtį autorė, gydytoja Dalia Grinkevičiūtė. Simboliška, kad dėl įsitikinimų atleista iš darbo gydytoja glaudėsi socialiniu būstu paverstame tremtinių name. Šilalės savivaldybei įsigijus šį namą susidarė palankios sąlygos įkurti jame Šilalės krašto tremtinių muziejų su autentiška gydytojos Dalios Grinkevičiūtės memorialine ekspozicija. Muziejus galėtų veikti Šilalės krašto muziejaus struktūroje kaip filialas. Ekspozicijai įrengti pakanka originalių eksponatų.

Atlikus pastato remontą yra visos galimybės įkurti originalų visos Lietuvos mastu istorinės atminties muziejinį objektą.

Pagarbiai

Muziejaus direktorė

 Birutė Kulnytė

Laptevų jūros tremtinių brolija LAPTEVIEČIAI

LR kultūros ministerijai
Šilalės rajono merui Jonui Gudauskui

2012 m. birželio 18 d.

DĖL D. GRINKEVIČIŪTĖS MUZIEJAUS STEIGIMO LAUKUVOJE

Vieni iš įtaigiausių 1941 m. masinių Lietuvos gyventojų tremčių liudijimų yra Dalios Grinkevičiūtės prisiminimai, deja, išleisti jau po autorės mirties. Surinkta dalimis, visa D. Grinkevičiūtės kūryba atskira knyga pasirodė tik 1997 m. (LRS leidykla, Vilnius, 1997) bendru K. Sajos suteiktu pavadinimu „Lietuviai prie Laptevų jūros“. Joje sutelktas visas Dalios kūrybinis palikimas: „Atsiminimai“, „Lietuviai prie Laptevų jūros“, „Gimtojo žemė“, „Miniatiūros“. Dalios palikimu domisi tūkstančiai žmonių ne tik Lietuvoje. Knygos išangoje profesorė Viktorija Daujotytė taip vertino Dalios kūrybą: „Lietuvių tautos pasipriešinimo istorijoje Daliai Grinkevičiūtei priklauso svarbi vieta; jei bus kuriama bendra totalitariniais režimais sąmoningai pasipriešinusiujų istorija, lietuviai deleguos į ją Dalia Grinkevičiūtę“.

Brolijos „Lapteviečiai“ ir laukuvietės Aldonos Šulskytės pastangomis buvo kaupiama informacija apie Dalios šeimą. Nuolat rūpintasi D. Grinkevičiūtės kūrybos sklaida (paruošti vertimai į anglų ir rusų kalbas, inicijuoti vertimai į kitas kalbas) ir palikimo įamžinimu. 1996 m. prie jos buvusių namų Perkūno al. Kaune atidengta atminimo lenta. Išlikę rankraščiai, laišakai, asmeniniai daiktai 2003 m. perduoti saugoti Lietuvos nacionaliniam muziejui. 2004 m. sukurtas ir pastatytas naujas antkapinis paminklas Kauno Eigulių kapinėse. 2009 m. po mirties D. Grinkevičiūtė apdovanota Lietuvos poliitinių kalinių ir tremtinių „Vilties žvaigždės“ ženklu. 2012 m. pasiūlyta D. Grinkevičiūtės vardu pavadinti Kauno miesto gatvę.

Brolija sveikina ir remia Šilalės rajono iniciatyvą įkurti Laukuvoje D. Grinkevičiūtės vardo muziejų, kuriame būtų kaupiamas krašto žmonių tremties ir rezistencijos palikimas, kuriamos pilietinio ugdymo edukacinės programos Šilalės ir aplinkinių rajonų mokiniams.

Šiomet, minint 70-ąsias tremties iš Altajaus krašto prie Laptevų jūros metines, susirinkusieji tremtiniai pritarė ir pabrėžė tokio muziejaus įkūrimo svarbą.

Laptevų jūros tremtinių brolijos „Lapteviečiai“ pirmininkas Jonas Markauskas

Studentų 48a - 305,
LT-51367 Kaunas
Registracijos kodas 191945856
A.s. LT 207300010002509959
tel. 8 698 14109, faksas 8-37 331925

**VISUOMENINĖ TARYBA
PRIE SEIMO PASIPRIEŠINIMO OKUPACINIAMS REŽIMAMS DALYVIŲ IR NUO OKUPACIJŲ
NUKENTĖJUSIŲ ASMENŲ TEISIŲ IR REIKLŲ KOMISIJOS**

V. Vaitkaus g. 9-146, LT-04333 Vilnius

Tel.: 8 68734579

El. p. JonasPuo@takas.lt

LR kultūros ministrui Arūnui Gėlūnui
Šilalės rajono merui Jonui Gudauskui

2012 m. birželio 18 d. Nr. 6

DĖL ŠILALĖS KRAŠTO TREMTINIŲ MUZIEJAUS STEIGIMO

Pokario metais Laukuvos miestelyje (Šilalės rajone) gyveno ir dirbo buvusi tremtinė, politinė kalinė, rašytoja, gydytoja Dalia Grinkevičiūtė (1927–1987). Grinkevičių šeima iš Lietuvos ištremta 1941 metais, Juozas Grinkevičius atskirtas nuo šeimos 1942 metais žuvo Sverdlovsko srities lageryje, motina su sūnumi Juozu ir dukra Dalia ištremta į Altajaus kraštą, po metų į Jakutijos Arkties Trofimovsko salą prie Laptevų jūros. 1947 m. jiems pavyko persikelti į Jakutską, o 1949 m. Dalia su sergančia motina pabėgo į Lietuvą, slapstėsi pas gimines ir pažįstamus, globojo sergančią motiną. 1950 m., negalėdama legaliai palaidoti mirusios motinos kapinėse, slapčia palaidojo tėvų namo rūsyje. Rudenį Dalia buvo suimta ir kalinama Gorkio srities kalėjime iki 1953 m. Iš ten paleista gyventi Jakutske, ten, iš kur ji su motina pabėgo. Po metų jai buvo leista stoti į Omsko medicinos institutą. 1957 m. grįžo į Lietuvą ir tęsė studijas Kauno medicinos institute. 1960 m. baigusi studijas įsidarbino gydytoja Laukuvos ligoninėje.

Reikšmingas Dalios Grinkevičiūtės kūrybinis palikimas. 1949-1950 metais, slapstydamasi Kaune, kruopščiai fiksavo žmonių likimus, rašė tremties metų atsiminimus. Nujausdama pavojų, rankraščius paslėpė sode po krūmu, o grįžusi iš tremties jų nerado. 1974 m. atsiminimus pradėjo rašyti iš naujo. Jie tapo 1941 m. birželio 14 d. ištremtųjų Lietuvos žmonių likimų metraščiu. Tai viena ryškiausių sovietmečio tremčių istorijos liudytoja, rizikuodama savo gyvybe ir laisve, sugebėjo autentiškus prisiminimus per Maskvos disidentus perduoti kitų valstybių spaudai.

Pirmaisiais prisiminimų vertintojais Maskvoje buvo E. Boner ir akademikas A. Sacharovas. Sukrėsti žiaurios tikrovės aprašymu, jie pareiškė, kad apie tai turi žinoti pasaulis. Atsiminimai pirmą kartą išspausdinti 1979 m. rusų disidentų leidinyje „Pamiatj“ Paryžiuje, 1981 metais JAV, 1988 metais Lietuvoje „Metų“ žurnale Vėliau jie spausdinti anglų, vokiečių, rusų, italų ir kitomis kalbomis įvairiuose leidiniuose.

„Jeigu nieko nežinotum apie Sibiro kankinius, užtektų vienos daktarės Dalios Grinkevičiūtės aprašymų, kad iki dienų pabaigos lydėtų mane nelaimingų atjauta ir pasibaisėjimas tais, kurie trėmė, kankino ir žudė.... Už ką?“ – taip vertino šiuos prisiminimus aktorė Rūta Staliliūnaitė.

Visuomeninė taryba prie Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos (toliau – visuomeninė taryba) ne kartą posėdžiuose domėjosi pasipriešinimo istorijos dėstymu Lietuvos bendro lavinimo mokyklose ir pažymėjo, kad kai kurių rajonų Rezistencijos ir tremties muziejuose mokiniams įdomiai organizuojamos užklausinės patriotinio ugdymo pamokos, turiningai vyksta edukacinės programos, susitikimai, muziejai organizuoja partizanų žeminių lankymą, žuvusių kapų ir paminklų priežiūrą. Laukuvoje Aldonos Šulskytės palikta ir Norberto Vėliaus gimnazijos muziejaus sukaupta ekspozicija bus vertinga kuriamam muziejui. Miestelyje ir rajone gyvena žmonės su kuriais bendravo gydytoja Dalia Grinkevičiūtė.

2012 m. birželio 14 d. visuomeninės tarybos posėdžio dalyviai susipažino ir vieningai pritarė Šilalės rajono vadovų ir visuomeninių organizacijų iniciatyvai kurti Šilalės krašto tremtinių muziejų Laukuvos seniūnijoje. Visuomeninės tarybos narių nuomone Tremties ir rezistencijos muziejai reikšmingi infrastruktūros objektai tautos paveldo išsaugojimui bei pasipriešinimo istorijos, patriotinio ugdymo programų vykdymui. Namas Laukuvoje, kuriame gyveno iškili šio krašto asmenybė, tinkama vieta buvusių tremtinių ir jų palikuonių renginiams. Laukuvos muziejus turėtų artimai bendradarbiauti su Norberto Vėliaus gimnazija, Šilalės ir aplinkinių rajonų bendro lavinimo mokyklomis, muziejais.

Visuomeninės tarybos pirmininkas

dr. Jonas Puodžius

Pastaba. Visuomeninėje taryboje deleguoti atstovai 11 visuomeninių organizacijų: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos, Lietuvos politinių kalinių sąjungos, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio, 1941 m. birželio 22-28 dienų sukilėlių sąjungos, Lietuvos kariuomenės karių, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido artimųjų sąjungos, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos, Lietuvos nepriklausomybės gynimo Sausio 13-sios brolijos, Laisvės kovų dalyvių sąjungos, „Kolymos“ draugijos, Laptevų jūros tremtinių brolijos „Lapteviečiai“